

Een Sevendags Onderwys : Kortelyk getrocken uyt het Boekje genaamt Weinige Waarheeden Christi, &c.

De Derde Druk, Groningen: Bandsma, 1723

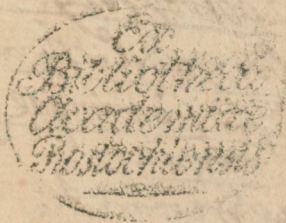
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn82388063X>

Druck Freier Zugang

H. Jahn
mit Mandelbrotion

Fg - 4225.1-6

Conradus

Toccoides, Prudens

25 Wener Jahr dieß

Carthilium edirt, und

d. 12. Octobr. 1629. dem

olden, adelichen

Jura Cumminali so

Wener

Medicinet.

Een Sevendaags
ONDERWYS

Kortelyk getrocken uyt het Boekje
genaamt

**WEINIGE WAARHEEDEN
CHRISTI, &c.**

Uytgegeven na Kercken Order

DOOR

HENRICUS EYSSONIUS

*Dienaar des H. Evangeliums Jesu Christi
Tot Bonda.*

Dienstig voor Kinderen en min Erva-
rene Oude.

De Derde Druk.

Te GRONINGEN,
By SEERP BANDSMA, Boekverko-
per in de Brugge-straat. 1723.

*Roostock
Broschur*

Geliefde Leerling

Indien gy zyt / gelijck helaas! veele menschen zyn / die de drie grootste saacken: de Grootte Godt, de Salige Eeuwicheit, en de welstant van hare Dierbare Zielen niet willen kennen / genieten / en behertigen als met klepne tijdt moeite, en kosten, ick hebbe mi niet het verhooren van deese bladeren / na uwe swaakhert geboegt:

Soo u dan dat grootte het minste meer als niet weerdig is; gy tult u selfs moeten opwecken om dit boekken van buyten te leeren:

Aer des daags maar twee vragies / soo hebt gy des wecks een van seben dagen / en in seben wecken en een dag het geheele boekken in u geheuge / en soo het des Heeren Geest behaagde mede te wercken / het soude genoeg zyn om dat drierley groot; doo; u drierley kleyn: u te doen genieten:

Dit hebbe ick te eerder willen doen / terwylte het Cerw: Cetus tot Embden / den 20 Aug. 1720 heplsaamlyck besloten heeft / op dat het heplig bondseegel des doops niet mogte onthepligt worden: dat men de kinderen van beyde ergerlycke of geheel onweteude ouders / eenige tijdt soude ongedoopt laten / op dat de ouders inmiddels tot eenige kennisse of boedveerdigheyt mogten gebragt worden.

Dit loslyk beslypt gelijck eeniger maten tot Embden gepractiseert wort: hebbe ick doo; des Heeren bysondere hulpe in myne gemeynte / met bysonder succes meugen opvolgen:

Op dat nu dan de kleyn of niet wetende niet mogte of geschrikt worden / doo; bresse van te veel te moeten leeren / hebbe ick tot der sulcker dienst dat mijn sevendags onderwys laten Drucken: biddende dat Godt Almachtige derselver inhoud in U. uwe hersen en herten indruche:

I. D A G.

Van God en desselfs Kennisse.

Vra. **W**at is God?

Ant. **W** God is een aller volmaakste Geest. Ioh. 4: 24. God is een Geest.

2 Vra. Kan men Godt niet sien of hooren?
ant. Neen want een Geest heeft geen lichaam.

3 vra. Hoe weet gy dat 'er een Godt is?

ant. 1. Dooz het aensien van Hemel en Aarde / 2. upt de H. Schrifstuit.

4 vra. Wat is de H. Schrifstuit?

ant. Alleen / en alles wat in 't Oude en Nieuwe Testament beschreven is / anders Bijbel genoemd.

5 vra. Wie heeft de Bijbel geschreven?

ant. Godt / dooz sijn Heplige Geest / en dooz Heplige Mannen.

6 vra. Wat is in de Bijbel Verbat?

ant. Alles wat wy weten / geloven / doen en laten moeten / om salig te worden. Ps. 19: 8. De Wet des Heeren is volmaakt, bekerende de Zielen.

7 vra. Wat is nodig om de Bijbel wel te verstaan?

ant. Godt te bidden dat die dooz sijn Geest

4. 1 Dag van de Kennisse Gods,
ong deselve doe verstaan Ps. 119: 18. Ontdekt
myne oogen, dat ik aanschouwe de wonde-
ren van uw Wet.

8 vra. Hoe volmaakt is God?

ant. Alle volmaaktheden die bedagt kon-
nen worden / zijn in Godt op een onbegryp-
lijke wijze / Iob 11: 7. Sult gy tot de vol-
maaktheyt toe den Almachtigen kennen?

9 vra. Noemt daar eens eenige van?

ant. Godt is Eeuwig / onveranderlijk /
oberalteenwoordig / Almagtig / Alweten-
de / Rechtveerdig.

10 vra. Wat is Gods Rechtveerdigheid?

ant. Gods Rechtveerdigheyt is / dat Godt
alle sonden wil / en moet straffen Ps 7: 12.
Godt is een rechtveerdig Richter, ende een
Godt die alle dagen toornet.

11 vra. Hoe is Godt rechtveerdig over de
sonden / der gelovigen?

ant. Godt heeft vooz der gelovigen sonden
Christus Jesus als haar bozge gestraft Rom.
3: 25. Welken Godt voorgeltelt heeft tot een
versoeninge door het gelove in synen bloede
tot een betoninge van syne rechtveerdigheid.

12 vra. Hoe is Godt regtveerdig over de
onbekeerde?

ant. De onbekeerde worden selfs om hare
sonden met Gods Toorn Eeuwig in de Helle
gestraft Rom. 2: 5. Maar na uwe hardig-
heid, en onbekeerlyk herte vergadert gy

2 Dag van de Drie-eenheyt. 5

u selven toorne, als eenen schat, in den dag
des toorns, ende der openbaringe van het regt-
veerdig oordeel Godts.

13 vra. **I**s Godt dan niet goedertieren?

ant. **J**a: want Godt geeft de menschen
sijn woord / met allerley Lichaamtlyke wel-
daden. Matt. 5: 45. Want hy doet syne son-
ne opgaan over boose ende goede, ende Regent
over Regtveerdige, ende over onregtveerdige.

14 vra. **A**n wie is Godt genadig tot
saligheyt?

ant. **A**lleen aan de uytverkorene / want die
geeft Godt het saligmakende gelove / weder-
geboorte / vergevinge der sonden / en het **E**eu-
wige leven: Eph. 1: 3. Gezegt zy de Godt en
de Vader onses Heeren Iesu Christi die ons ge-
zegt heeft met alle geestelyke Zegeningen
in den Hemel in Christo.

DE II. D A G.

Van de Goddelyke Personen, Werken,
en de Eerste Mensch.

1 vra. **I**s 'er meer als een God?

antw. **N**een / daar is maar een Waar-
agtig Godt; maar daar zijn drie Personen
die alle drie Godt zijn: Godt Vader / Godt
Soon / en Godt **H.** Geest.

A 3

2 vra.

6 2 Dag van de Drie-eenheyt.

2 vra. Zijn dat dan geen drie Goden?

ant. Neen: sy sijn wel drie personen / maar te saamen zijn sy een Geest en een Godt. 1 Ioh. 5: 7. Want drie zynder die getuygen in den Hemel, de Vader, het Woord, ende de Heylige Geest: ende dese drie zyn een.

3 vra. Wat heeft Godt besloten van het eynde der menschen?

ant. Godt heeft van eeuwigheyt besloten / beele en de meeste menschen om hare sonden te verdoemen.

4 vra. Wat heeft Godt besloten ober weynige en de minste menschen?

ant. Haar om Iesus verdiensten / dooz gelobe en bekeringe salig te maken. Matt. 20: 16. Want veele zyn geroepen, maar weynige uytverkoren.

5 vra. Hoe is alles geschapen?

ant. Godt heeft / dooz sijne almachtige wil in ses dagen alles uit niet geschapen.

6 vr. Heeft Godt ook Duybelen geschapen?

ant. Ja als goede Engelen / maar sy sijn dooz de sonde Duybelen geworden. 2 Petr. 2: 4.

Want indien Godt de Engelen, die gesondigt hebben, niet gespaart en heeft, maar die in de Helle geworpen hebbende, over gegeven heeft den Ketenen der duyternisse om tot het oordeel bewaart te worden.

7 vra. Hoe bestaat al het geschapene?

ant. God onderhoud / en regeert alles dooz sijn

sin kragt. Hebr. 1: 3. Ende alle dingen draag door het Woordt syner kragt.

8 vra. Hoe veel deelen heeft de Menschē?

ant. Twee deelen Ziel en Lichaam.

9 vra. Wat is des Menschē Ziel?

ant. Een onsterflijke geest / seer nau met het Lichaam vereenigt.

10 vra. Wat doet de Ziel?

ant. De Ziele / denkt / verstaat / oordeelt Wil / en regeerd het Lichaam.

11 vra. Wat moet gy meest versorgen?

ant. Mijn onsterflijke Ziele. Matt. 16: 26. Want wat baetet een mensche, soo hy de geheele wereldt gewint, ende lydt schade syner ziele? of wat sal de mensche geven tot lossinge van syne ziele.

12 vra. Wat is de ware Zielen winst?

ant. Godt met sijne genade in zig te genieten. Klaagl. 3: 24. De Heere is myn deel, seydt myn ziel.

13 vra. Hoe sijn de 2 eerste menschen geschapen?

ant. Na Godts beeld of gelijkenisse.

14 vra. Waar in bestaat Godts beeld?

ant. Godts beeld bestaat in God volmaakt te kennen / te beminuen / te konnen en te willen dienen. Eph. 4: 24. Ende den nieuwen mensche aandoen, die na Godt geschapen is in ware Rechtveerdigheyt en Heyligheyt.

15 vra. Heeft Adam dat beeld behouden?

ant. Neen: maar hy is door de Dypvel
berleydt om te eeten van een Boom / die God
hem verboden hadde / en heeft daar door Gods
beeld verlooren.

DE III. DAG.

Van des Menschen Elende en Verlossinge.

1 vra. **W**at is Sonde?

antw. **S**onde is alles / wat met de Wet
Gods niet volmaakt over een komt. 1 Ioh. 3:
4. Een iegelyk die de Sonde doet, doet ook de
ongerechtigheyt, want de Sonde is de onge-
rechtigheyt.

2 vra. **H**oe sondigt de Mensch?

ant. Men sondigt met de gestalte des her-
ten / met oordeelen / denken / begrijpen /
willen / spreken / doen / en laten.

3 vra. **W**at verdient de minste Sonde?

ant. Een verovinge van Gods beeld / aller-
ley tydelijke oordeelen aan Ziel en Lichaam /
en de eeuwige verdoemenisse. Rom 6: 23.
Want de befoldinge der Sonde is de Doodt.

4 vra. **M**aakt ons Adams sonde ook?

ant. **J**a / Godt rekentse ons en onse kinde-
ren toe als onse eygen sonde Rom. 5: 12. Daar-
om gelyk door eenen mensche de Sonde in de
We-

Werelt- ingekomen is, en door de Sonde de Dood, en also de Dood tot alle menschen door gegaan is, in welken alle gesondigt hebben.

5 vra. Hoe zijn wy daarom in de geboorte?

ant. Wy en onse kinderen worden om Adams sonde soo geboren / dat wy Godt niet kiemen / beinunen / komen / of willen geestelijc dienen. Ps. 51: 7. Siet ik ben in ongerechtheit geboren, ende in Sonde heeft my myne Moeder ontfangen. Rom. 8: 7. Daarom dat het bedencken des vleeschs vyandschap is tegen Godt: Want het en onderwerpt sich de Wet Godts niet, want het en kan ook niet.

6 vra. En wat zijn wy dan daarom schuldig

ant. Wy en onse kinderen / zijn om Adams sonde in onse geboorte schuldig een vervloekte doot / en Gods Eeuwige Toorn Rom. 5: 14. Maar de doot heeft geheerscht van Adam, tot op Mosem toe, ook over de geene die niet gesondigt en hadden, in de gelykheit der overtredinge Adams.

7 vra. Hoe lange blijven wy so Elendig?

ant. De Meeste Menschen gaan so verlooren / maar Iesus verlost daar van alleen de uitverkorene Matt 1: 21. Ende gy sult synen name heeten Iesus, want hy sal syn volck Zalig maken van hare sonden.

8 vra. Hoe verlost Iesus sijne uitverkooznen?

ant. Als hy uit haar het aengeboren gebreke weg neemt / en in plaatsen / geeft / kennisse /

A 5

Wils

10 3 Dag van de Elende en Verloft.

wille / en magt om God geestelijk te dienen.
Eph. 2: 7. Ook doe wy dootd waren door de misdaden, heeft Hy ons levendig gemaakt met Christo, uyt genade zyt gy Zalig geworden.

9 vra. Hoe worden de uytverkorene van dit aangeboren gebrek verlost?

ant. Als Jesus dooz zijn woord en geest in haar werkt / wedergeboorte 't Zaligmakende gelobe en bekeringe.

10 vra. Hoe verlost hy haar van Gods toorn?

ant. Als de Dader haar om Jesus wille alle hare sonden vergeeft / en regt geeft ter saligheit. Act. 26: 18. Op dat sy vergevinge der sonden ontfangen, ende een erfdeel, onder de geheyligde door het gelobe in my.

11 vra. Waar dooz heeft Jesus de vergevinge der Sonden verkreegen?

ant. Dooz zijn bitter Lijden en Sterven. Gal. 3: 13. Christus heeft ons verlost van de Vloek der Wet, een Vloek geworden zynde voor ons, want daar is geschreven, vervloekt is een iegelyk die aan het houd hangt.

12 vra. Waar dooz het regt tot zaligheit?

ant. Dooz sijn volmaakte gehoorzaamheit aan de Dader / in plaats van de uitverhoorne. Rom. 5: 19. Alsoo sullen ook door de gehoorzaamheit van eenen veele tot Rechtveerdige gestelt worden.

13 vra. Die Jesus so verlost / kunnen die nooit verloren gaan?

ant.

4 Dag van Jesus Nat. en Stat. 11

ant. Neen: want Jesus bewaart de sijne
so / datse alle zeker zalig worden. 1 Pet. 1: 5.
Die gy in de kracht Gods bewaart wordt tot de
Zaligheyt.

DE IV. D A G.

Van Jesus Natuuren, Staten, en't Za-
ligmakende Gelove.

1 vra. **H**Oe veele Natuuren heeft Jesus?

antw. **T**wee / Hy is Godt en Mensch.
1 Tim. 3: 16. Godt is geopenbaard, in den
vleesche.

2 vra. **W**aarom moest Hy Mensch zijn?

ant. **O**m in plaatsen der uitverkoopne / als
Borge / te konnen lijden / gehoorsamen / en ster-
ven. Hebr. 2: 14. Overmits dan de Kinde-
ren, des Vleeschs ende Bloeds deelachtig
zyn: soo is hy ook in 's gelyk der selver deel-
achtig geworden; op dat hy door den Doodt
te niete doen soude den geenen die het geweld
des doods hadde, dat is den Duyvel.

3 vra. **W**aarom moest hy Godt zijn?

ant. **J**esus moest Godt zijn om dat een bloot
Mensch Gods Eeuwige toorn / voor alle gelo-
bige niet konde weg dzagen. Ps. 49: 8, 9. Nie-
mant van hen sal syn Broeder immermeer kon-
nen verlossen: hy sal Godt syn rantsoen niet
A 6 kon-

12 4 Dag van Jesus Staten.

konnengeeven; vers 9. want de verlossinge haarer Ziele is te kostelyk, ende sal in eeuwigheit ophouden.

4 vra. Wat heeft dan de Godheyt gedaan?

ant. De Godheyt heeft de Menschheyt / in het lijden en gehoorsamen ondersteunt / en het selve weerdig gemaakt by den Vader.

5 vra. Hoe is hy Borge geworden?

ant. De Vader heeft hem van Eeuwigheyt daar toe verordineert / en hy heeft het bywillig op hem genomen. Ps 40: 8. Doe seyde ik, siet ik koome, in de rolle des Boeks is van my geschreven, vers 9. Ik hebbe lust & myn Godt om u welbehagen te doen.

6 vra. Hoe veel staten zijn 'er aan te merken in den Heere Jesus?

ant. Twee / vernederinge / en verhoginge. Luc. 24: 26. En moeste de Christus niet deese dingen lyden, ende alsoo in syne heerlykheid ingaan.

7 vra. Wat is Jesus vernederinge?

ant. Dat hy is geboren uyt de Maegd Maria / heeft geleden onder Pontius Pilatus / is gekruist / gestorven / begraven / neder gedaalt ter hellen.

8 vra. Wat is Jesus neder dalen ter hellen?

ant. Dat hy soo Gods toorn aen ziel en lichaam heeft gedragen / als de gelovige weerdig waren / ende Godlose in de Helle bevinden.

2 vra.

9 vra. Wanneer deede hy dat besonder ?

ant. 1. Doe hy bloedts wetende uyt riep
mijne Ziele is geheel bedroeft tot de Doodt
toe; en doe hy gecrupzigt wordende kilaagde
mijn God / waarom hebt gy my verlaten.

10 vra. Wat is Jesus verhoginge ?

ant. Dat hy is opgestaan uyt den Doden /
opgevaren ten Hemel / sit aan Gods regter-
hand / en sal weder komen ten Oordeel.

11 vra. Wat is het sitten aan Gods regter-
handt ?

ant. Dat Jesus in den Hemel de hoogste
eere / en heerlijkheyt geniet by den Vader.
Hebr. 1: 3. Na dat hy de reynichmakinge onser
sonden, door hem selven te weege gebracht
heeft: is geseten aan de Regterhandt der Maje-
steyt in de hoogste Hemelen.

12 vra. Waar doo? krijgt men deel aan
Jesus ?

ant. Alleen doo? het saligmakende gelobe
Ioh. 6: 53. Iesus dan seide tot haar, voor waar-
voorwaar segge ik u lieden, ten zy dat gy het
vleesch des Soons des menschen eet, ende syn
Bloedt drinkt, en hebt gy geen leven in u sel-
ven.

13 vra. Wat is het saligmakende gelobe ?

ant. Dat is een hartelyk aannemen en
een overgeven aanden Heere Jesus Ioh. 1: 12
Maar soo veel hem aangenomen hebben, die
heeft hy magt gegeven kinderen Gods te wor-
den

14 5 Dag van het Onderscheid
den; (namelyk) die in synen naam geloven.
14 vra. Waar toe geschied dat aannemen?
ant. Om dooz Jhesus te verkrijgen al wat
nodig is tot saligheid. Ioh. 6: 68. Heere, tot
wien sullen wy henen gaan: gy hebt de woor-
den des eeuwigen leven.

DE V. DAG.

Van't Onderscheid tussen't ware en tyd
Gelove. En van de goede Werken.

1 vra. **A**ls gy dan blotelyk gelooft dat
de Bijbel waarheyt / en Jhesus
de saligmaker is / kout gy dooz dat gelove
niet salig worden?

ant. Dat is maar een historis / of tyd
gelove daar mede ik en alle mond Christenen
dan moeten verloren gaan. Act. 26: 27. Ge-
looft gy, o Koning Agrippa, de Propheten,
ik weet dat gy se gelooft.

2 vra. Wat onderscheid is 'er tusschen het
Historis of tyd en saligmakende Gelove?

ant. Die geloven verschillen / 1 in haar
oorspronk / 2 in haar aardt en wesen / en 3 in
jaar uitwerkinge.

3 vra. Hoe verkrijgt men 't Historis ge-
love?

ant. Dooz ouders en leeraars onderwijs en
eygen

epgen neerstigheid. Matt. 13: 20/ 21. Maar die in steenachtige (plaatsen) bezaayt is; deese is die geene die het woord hoort, en dat terstont met Vreugden ontfangt, vers 21. Doch hy en heeft geen wortel in hem selven, maar is voor eenen tydt.

4 vra. Hoe krijgt men 't saligmakent gelobe?
ant. 't Saligmakende gelobe werkt Jesus door zijn woord en Geest als hy de Mensch wederbaart. Eph. 2: 8. Want uyt genade zyt gy zalig geworden door het gelove, ende dat niet uyt u het is Gods gave.

5 vra. Wat is de aard van 't Historis geloof?
ant. Dat aannemen/ en overgeven geschied maar met de mond/op een blote letter kennisse. Gelyk Judas de verrader en Act. 8: 13. Ende Simon geloofde ook selve, ende gedoopt zynde bleef geduirich by Philippum.

6 vra. Wat is de aard van 't zaligmakende Geloof?

ant. 't Saligmakende Gelobe neemt Jesus met de dadelijke uptgangen van zijn herte / op een bevindlijke wijze aan / en geeft sig geheel aan Jesus / en zijn wil over. Phil. 3: 8. Om wiens wille ik alle dese dingen schade gerekent hebbe, ende achte die drek te zyn, op dat ik Christum moge gewinnen, vers 9. ende in hem gevonden worde, niet hebbende myne rechtveerdigheid die uit de wet is.

7 vra. Wat werkt het Eyd gelobe?

ant.

16 5 Dag van het Onderscheid

ant. Het tijdt Gelove laat de Mensch ledig / onder Gods toorn / en ten besten borgerlijk gerust. Act. 8: 21. Gy en hebt geen lot of deel in dit woord want u herte is niet recht voor Godt.

8 vra. Wat werkt het Saligmakend geloof?

ant. Dooz het Saligmakende gelove krijgt men Iesus in zijn herte vergevinge van sonden / hier een Heilig / en hier na het Eenwige leven. Gal. 2: 20. Ik ben met Christo gekruyct, ende ik leve, doch niet meer ik, maar Christus leeft in my: ende het geene ik nu in 't vleesch leeve, dat leeve ik door het gelove des soons Gods, die my heeft lief gehad: ende hem selven voor my overgegeven heeft.

9 vra. Hoe verkrijgt men dat Gelove?

ant. Gods geest laat de uitverkoren Mensch so zijn elendige staat sien / dat hy daar over bedroef d en verlegen word. Ioh. 16: 8 Act. 2: 37. Ende als zy dit hoorden wierden sy verslagen, in het herte, ende seiden wat sullen wy doen mannen broederen.

10 vra. Wat volgt op die droefheyd?

ant. Dan geeft de Geest an die ware bedroefde: dat zy Iesus recht kennen / als gewillig en magtig om haer te verlossen. Matt. 11: 28. Komt herwaerts tot my alle die vermoeyt en belast zyt, ik sal u ruste geven.

11 vra. Waar toe beweegt dat die bedroefde?

ant. Dan wend hy sig na Iesus toe / en geeft sig aan hem over / op dat hy hem verlosse van zijn elenden.

12 vra.

12 vra. Waar mede geschiet dat aannemen?
 ant. Het aannemen van 't Saligmakende
 Gelobe geschiet met overdenkingen / begeer-
 ten / sugtingen / en gebeden: op dat hy Jesus
 geniete / en Jesus hem aanneeme. Luc. 18:
 13. O Godt zyt my sondaar genadig.

13 vra. Hoe lange doet hy dat aannemen?
 ant. Tot soo lange hy ondervind / dat Jesus
 sig met hem vereenigt / hem aangenouwen /
 en van zijne Elenden verlost heeft. Phil. 3:10.
 Op dat ik hem kenne ende de kragt zyner Op-
 standinge, ende Gemeynschap synes lydens.

14 vra. Kan dan lesen / bidden / en sterken
 gaan niet helpen tot zaligheid?

ant. Die goede werken moet men wel be-
 tragten als middelen / om God te verheerlij-
 ken / Jesus te verkrijgen / maar zy kunnen
 niet verdienen. loh. 5:39. Ondersoekt de schrif-
 ten, want gy meynt in de selve het eeuwige le-
 ven te hebben, ende die zyn het die van my
 getuygen.

DE VI. DAG.

Van de Doop.

1 vra **W** At zijn Sacramenten?

ant. Alle Sacramenten zijn Tekenen en Zegelen van Iesus en zijne verdiensten.

2 vra. Hoe veel Sacramenten zijn 'er?

ant. Twee de Heilige Doop / en 't Heilige Abondmaal / beyde van Iesus ingestelt.

3 vra. Wat betekend het bespꝛengen met water in den Doop?

ant. Dat de Gelovige dooz Iesus verkrijgen wedergeboorte / vergevinge der sonden / en 't Eeuwige leven. Act. 2: 38. Ende Petrus seide tot haar, bekeert u, ende een iegelijk van u werde gedoopt in de name Iesu Christi, tot vergevinge der sonden, ende gy sult de gaven des Heyligen Geests ontfangen.

4 vra. Hoe versegelt de Doop?

ant. Dat de Gelovige so zeeker die dize weldaden als nu de Doop / verkrijgen zullen. Act. 22: 16. Ende nu wat vertoest gy, staat op, laat u Dopen: ende uwe sonden afwasschen, aanroepende de naam des Heeren.

5 vra. Geeft de Doop die weldaden niet?

ant. Neen: Die weldaden geeft haat Iesus dooz zijn Geest / maar de Doop versegelt

en beteekentse. Tit. 3: 5. Heeft hy ons Zalig gemaakt, niet uit de werken der Regtveerdigheid die wy gedaan hadden, maar na syne Barmhertigheid, door het badt der Wedergeboorte ende vernieuwinge des Heyligen Geests.

6 vra. Wie moeten gedoopt worden?

ant. Alleen de gelobige met hare kinderen.

Act. 8: 37. Indien gy van ganticher herten geloof, soo is het geoorlooft.

7 vra. Wat verzegelt God in den Doop an de kinderen?

ant. Als sy opwassende hem als een Vader willen aannemen / lieben / bresen en gehoozamen / dat hy dan haar als kinderen om Jesus wille wil aannemen. 2 Cor. 6: 18. Ende ik sal u tot een Vader zyn ende gy sult my tot Sonen endé tot Dochteren zyn, segt de Heere de Almachtige. 1 Chron. 28: 9.

8 vra. Wat is het inlyben in de Gemeinte?

ant. Dat de kinderen van die gemeente be- mind / geregeert / beschermt / en in haar voor- biddinge / en gemeenschap aangenomen wor- den.

9 vra. Wat moeten de Ouders in de Doop betragten?

ant. Sy moeten met diep ontsag / ober hare kinderen / met God een Verbond maken. Gelyk Godt van Abram by de besnydenisse vor- derde en Abram betoonde Gen. 17: vers 2, 14.

10 vra. Wat is de inhoud van dat verbond?

ant.

ant. Dat sy soo waaragtig haar kinderen
aan God ten eygendin overgeven / als sy
deselve met de Doop laten besprengen. Gelyk
Hanna 1 Sam. 1: vers 28. Daarom hebbe ik
hem ook den Heere overgegeven alle de dagen
die hy wesen sal: volgens haar belofte vers 22.
en na Gods bevel an Abram. Gen. 17.

11 vra. Waar toe geven sy de kinder over?

ant. Op dat hare kinderen alleen dooz Je-
sus bloedt vergevinge der sonden mogten ont-
fangen / en dooz sijn geest na Jesus wille ge-
regeert worden. Gelyk de Ouders haar kinde-
ren tot Iesus bragten om van hem gezegent te
worden. Matth. 19: 13.

12 vra. Wat is dan de pligt der Ouders?

ant. Hare kinderen met gebeden / Heilige
wandel / onderwijfinge en vermaninge / tot
gelove en bekeeringe te brengen. Deut. 6: 6/ 7.
Ende dese woorden, die ik u heden gebiede,
sullen in u herte zyn. vers 6. ende gy sult se uwe
Kinderen inscherpen ende daar van spreken,
als gy in uwe huysen sittet, ende als gy op den
weg gaat, ende als gy nederligt, ende als gy
opstaat.

13 vra. Wat moeten sy hare kinderen leeren?

ant. Van hare aangeboren elendigheid / de
verlossinge dooz Christus Jesus / en de nood-
saaklykheyt van gelove en wedergeboorte om
dooz Jesus verlost te worden: volgens de in-
houd des doops. Spr. 22: 6. Leert den jongen
de

de eerste beginfelen, na den eifch fynes wechs,
als hy ook oudt fal geworden zyn, en fal hy
daar van niet afwyken.

14 vra. Hoe moeten dan de Ouders wesen?
ant. Dooz Godt gelovige / maar vooz de
leeraars onergerlyke belijders der waarheid.

15 vra. Waarom moeten de Ouders dat
zijn?

ant. Om dat men alleen de kinderen der
gelovige moet dopen / en nergens worden
dooz gelovige openbaar Godlose / of geheel
onwetende verftaant.

16 vra. Waar toe verbind de Doop de Kin-
deren?

antw. Hare jonge leven aan God te ver-
fweeren / Iefus dooz gelove en bekeeringe aan
te nemen / God als Vader te beminnen / vrefen
en gehoorfamen. 1 Chron. 28: 9. Ende gy,
myn Zone Salomo, kent den God uwes Va-
ders, ende dient hem met een volkomen herte,
ende met een gewillige ziele: want de Heere
doorfoekt alle herten, ende hy verftaant al het
gedigtfel der gedagten, indien gy hem foekt,
hy fal van u gevonden worden: maar indien
gy hem verlaat hy fal u tot in eeuwigheid ver-
ftoten.

DE VII. DAG.

Van het Avondmaal en 't L. Oordeel.

1 vra. **W** At beduiden Broodt en Wijn
in 't Heplige Avondmaal ?

ant. **J**esus Lichaam en Bloedt met alles
wat hy daar dooz verdient heeft. Matt 26:
26-28.

2 vra. **H**oe verzegelen die twee tekenen ?

ant. **D**at de Gelobige soo seker sullen deel
hebben / aan **J**esus verdiensten / als sy aan
die tekenen hebben. 1 Cor. 10: 16. De Drink-
beeker der Danksegginge die wy Dankseggen-
de zegenen, is die niet een gemeenschap des
bloeds Christi: het broodt dat wy breeken is
dat niet een gemeenschap des Lichaams Christi.

3 vra. **D**ooz wien is het ingestelt ?

ant. **A**lleen dooz de ware gelobige.

4 vra. **W**at moet men dan doen dooz het
Avondmaal ?

ant. **S**ig onderzoeken / of men een waare
Gelobige is. 1 Cor. 11: 28. Maar de mensche
beproeve hem selven, en eete alsoo van den
broode ende drinke van den Drinkbeeker.

5 vra. **A**ls gy dan geen gelobige zyt moet
gy dan gerust zijn ?

ant. **D**an moet ik mijne elendige staat be-
treuren / en niet toegaan tot de Tafel / maar
Gedt

Godt bliden dat die dooz sijn Geest my het
ware gelove schenke. Matt. 22: 11. Vriendt
hoe zyt gy hier ingekomen geen Bruylofts-
Kleedt aan hebbende.

6 vra. Als gy dan een ware Gelobige zyt?
ant. Dan moet ik toegaan / maar met
oberdenkinge / en gebeden my bereyden.

7 vra. Wat is 'er dienstig te voren te be-
denken of te lesen?

ant. Iesus lyden en sterben / en dat Hy
daar mede verdient heeft / bysonder 't For-
mulier van 't Nagtmaal.

8 vra. Waarom moet een gelobige ten A-
bondmaal gaan?

ant. Om Iesus lyden en sterben te geden-
ken / het doop verbondt met Godt te vernieu-
wen / en soo het gelove te vermeerderen.

9 vra. Is 't onweerdig gaan soo een schyke-
lijke saake?

ant. Ja / die eet en dzynt hem selven een
Oordeel / en maakt sig schuldig aan het lic-
haam en bloedt des Heeren Iesus. 1 Cor. 11:
27 / 29.

12 vra. In de Dood / waar blijft de ziele?

ant. Aufronts in de Doodt gaan de zielen
der bekeerde na den Hemel / en der onbekeerde
na de Hel. Luc. 16: 22. Ende het geschiede,
dat de Bedelaar stierf, ende van de Engelen ge-
dragen wierd in den schoot Abrahams. vers 23.
Ende de Ryke stierf ook ende wiert Begraven,
Ende

24 7 Dag van 't laatste Oordeel.

Ende als hy in de Helle sijne ooghen ophief: zyn-
de in de pyne, sag hy Abraham van verre, en-
de Lazarum in synen Schoot.

11 vra. Sullen ziel en lichaam altijd ge-
scheiden blijven?

ant. Neen / maar alle lichamen sullen we-
der opstaan en met hare zielen verenigt wor-
den. Act. 24: 15. Dat 'er een Opstandinge der
Dooden wesen sal beide der Rechtveerdige
ende der Onrechtveerdigen.

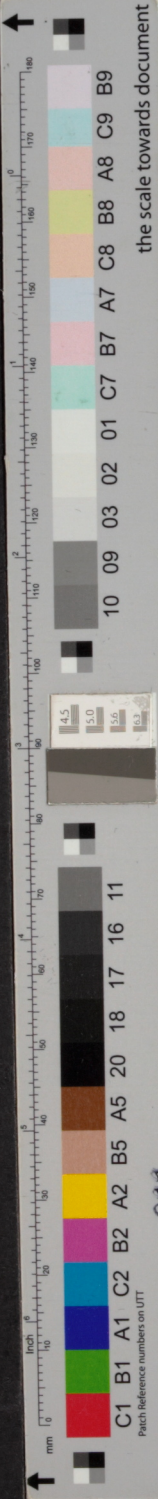
12 vra. Wat sal op de opstandinge volgen?

ant. Het laatste oordeel / daar in sullen de
Godlose om haare sonden verdoemt / en de
Gelobige om Jesus verdiensten geregtbeerdigt
worden. 2 Cor. 5: 10. Want wy alle moeten
Geopenbaart worden, voor den Rechterstoel
Christi, op dat een iegelyk weg drage 't geene
door het lichaam (geschied is), na dat hy gedaan
heeft, het sy goet het sy quaadt.

13 vra. Wat sijn de Hemel en Hel?

ant. De Hemel is / dat sy de drie-eentge God
volmaakt kennen / Beminnen / Dienen / ge-
nieten en verheerlijken / en de Hel bestaat in 't
dragen van Gods Toorn.

E Y N D E.

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 033

85
 met mond en
 ant tegen een
 e / ik dankte
 / en dede on-
 n hem aller-
 van sulke ees
 hier Al seide
 d maal / icht
 en sondigde
 re / sulke een
 ond niet an-
 zid.
 niet het eeu-
 in ?
 Ps. 115. 18
 en God drie-
 schenposinge.
 e geen lust /
 van God te
 vel in de he-
 nel werk moet
 en dat is /
 prisen Diet.
 2. 9.
 66 vra.